

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Кафедра стоматології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРОПЕДЕВТИКА ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ
СТОМАТОЛОГІЇ»**

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія
КУРС 2

Київ 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
Викладач (-і)	Ципан С. Б.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	90 академічних годин, або 3 кредити ЄКТС. 3 них: 40 годин – аудиторних (10 годин лекцій та 30 годин практичних занять) та 50 годин СРС (самостійної роботи студентів). Тривалість практичного заняття – 2 академічні години (15 занять) у 4 семестрі Тривалість лекції – 2 академічні години (10 годин лекцій у 4 семестрі). Самостійна робота студентів – 50 годин у 4 семестрі.
Посилання на сайт дистанційного навчання	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електронну пошту, Вандрайв
Консультації	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електронну пошту, Вандрайв
2. Анотація до курсу	
<p>Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти на фантомах певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються в клініці при лікуванні карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції студенти в подальшому використовують у процесі роботи безпосередньо з пацієнтами. На фантомних моделях та видалених тимчасових і постійних зубах студенти знайомляться з основними періодами розвитку, формування та резорбції коренів молочних зубів, періодами формування постійних зубів у дітей, а також оволодівають основними стоматологічними маніпуляціями з препарування та пломбування каріозних дефектів зубів, проводять ендодонтичні втручання в тимчасових і постійних зубах, які знаходяться на різних стадіях розвитку.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” є оволодіння на фантомах технікою виконання стоматологічних маніпуляцій, що застосовуються при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку у дітей, для можливості їх подальшого застосування під час клінічного прийому дітей та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці дитячої терапевтичної стоматології</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни “Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології” є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● підготовка студентів до роботи в клінічному стоматологічному кабінеті шляхом вивчення стоматологічного обладнання, сучасних стоматологічних інструментів і матеріалів, правил роботи з ними; дезінфекції та стерилізації стоматологічного інструментарію; ● опанування на фантомах технікою виконання стоматологічних маніпуляцій при 	

лікуванні карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання	Методи навчання
Володіти сучасними стоматологічними маніпуляціями при лікуванні одонтопатологій у дітей	Лекції, семінарські заняття, усне опитування, тести, діалог з здобувачами вищої освіти, творчі роботи зі створенням мультимедійних презентацій та їх представлення, самостійна робота з літературними джерелами

Інтегральна:

Здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю "Стоматологія" у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою.
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати автономно.
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
9. Здатність до вибору стратегії спілкування.
10. Здатність працювати у команді.
11. Навички міжособистісної взаємодії.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
13. Навички здійснення безпечної діяльності.
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
16. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні):

1. Визнати морально-етичні та професійні правила діяльності дитячого стоматолога.
2. Усвідомити морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці дитячої стоматології.
3. Навчитись сприяти здоровому психологічному мікроклімату в колективі; засвоїти основи правових норм взаємовідносин дитячий стоматолог → пацієнт (дитина).
4. Демонструвати на фантомах вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та використовувати стоматологічне обладнання в дитячій стоматології:
5. ознайомитися із структурою дитячого стоматологічного кабінету, відділення, клініки;
6. опанувати стоматологічним обладнанням дитячої стоматологічної клініки;
7. вивчити основний стоматологічний інструментарій, що застосовується під час стоматологічного прийому дітей;
8. вивчити класифікацію стоматологічних пломбувальних матеріалів, матеріалів для корневих пломб, що використовуються у дітей;
9. вивчити основні вимоги до стоматологічних матеріалів, їх властивості та показання до застосування у дітей.

Демонструвати на фантомах виконання стоматологічних маніпуляцій при лікуванні зубів у

дітей:

- препарування каріозних порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах з урахуванням виду пломбувального матеріалу;
- пломбування каріозних порожнин різних класів у тимчасових і постійних зубах різними пломбувальними матеріалами;
- остаточну обробку пломб з усіх видів матеріалів, які використовуються на дитячому стоматологічному прийомі;
- накладання та видалення тимчасових пломб та герметичних пов'язок при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах у дітей;
- накладання лікувальних і ізолювальних прокладок в тимчасових і постійних зубах у дітей;
- інструментальну та медикаментозну обробку корневих каналів тимчасових і постійних зубів з урахуванням стадії розвитку зуба;
- пломбування (тимчасове або постійне) корневих каналів тимчасових і постійних зубів різними матеріалами з урахуванням стадії розвитку зуба.

Вирізняти особливості застосування принципів в асептики та антисептики в клініці дитячої терапевтичної стоматології:

- вивчити сучасні вимоги до стерилізації інструментів в клініці дитячої стоматології;
- усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики на дитячому стоматологічному прийомі;
- засвоїти норми контролю за ефективністю стерилізації;
- визначати методи попередження умов для поширення інфекції в дитячих закладах.

5. Організація навчання курсу

Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні	СРС	Індивідуальна робота
Змістовий модуль I.. Основний стоматологічний інструментарій та устаткування. Анатомічна будова тимчасових і постійних зубів				
Тема 1. Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету.: Основний стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію Основні правила роботи в « чотири руки».		2	2	
Тема 2. Топографічна анатомія тимчасових і постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів. Виготовлення фантомів		2	2	-
Тема 3. Фізіологія і патологія прорізування зубів. Терміни формування і резорбції коренів тимчасових і постійних зубів	2	2	2	

Разом за змістовим модулем 1	2	6	6	
Змістовий модуль 2. Препарування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.				
Тема 4. Основні правила і етапи препарування каріозних порожнин, елементи каріозної порожнини, необхідні для препарування інструменти	2	2	5	
Тема 5. Препарування каріозних порожнин І та У класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.		2	2	
Тема 6. Препарування каріозних порожнин ІІ, ІІІ, ІV класу у тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.		2	2	
Разом за змістовим модулем 2	2	6	9	
Змістовий модуль 3. Пломбування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.				
Тема 7. Класифікація пломбувальних матеріалів, їх властивості та покази до використання.		2	2	
Тема 8. Пломбування каріозних порожнин І та V класів в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамами.		2	6	
Тема 9. Техніка пломбування каріозних порожнин ІІ класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.		2	5	
Тема 10. Композиційні пломбувальні матеріали та компомери. Техніка пломбування каріозних порожнин І та V класів у тимчасових та постійних зубах.		2	5	
Тема 11. Техніка пломбування каріозних порожнин ІІІ і ІV класу у тимчасових та постійних зубах у дітей. Відновлення форми і кольору зуба, контактного пункту.	2	2	5	
Разом за змістовим модулем 3	2	10	25	
Змістовий модуль 4. Інструментальна, медикаментозна обробка та пломбування кореневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.				

Тема 12. Сучасний ендодонтичний інструментарій: види, призначення, вибір. Техніка інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями	2	2	2	
Тема 13. Пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції кореневих каналів. Техніка пломбування кореневих каналів у тимчасових зубах.		2	2	
Тема 14. Техніка пломбування кореневих каналів у постійних зубах на різних етапах їх розвитку. Поняття апексогенез і апексифікація.	2	2	2	
Разом за змістовим модулем 4	4	6	10	
Усього	10	30	50	

2. Тематичний план лекцій з пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології (Кількість годин – 10)

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Історичні етапи розвитку дитячої стоматології. Анатомо-морфологічні, гістологічні та рентгенологічні особливості зуба, щелепної системи у дітей в різні вікові періоди. Фізіологія прорізування зубів. Ознаки фізіологічного прорізування зубів.	2
2.	Основні принципи препарування твердих тканин зубів у дітей. Умови безболісного препарування каріозних порожнин Особливості препарування каріозних порожнин різних класів в тимчасових і постійних зубах у дітей.	2
3.	Стоматологічні пломбувальні матеріали для тимчасових і постійних зубів, їх основні фізико-хімічні та біологічні властивості Класифікація. Основні критерії вибору. Особливості пломбування каріозних порожнин різними пломбувальними матеріалами	2
4.	Сучасний ендодонтичний інструментарій. Класифікація, покази, техніка використання	2
5.	Принципи інструментальної і медикаментозної обробки кореневих каналів в дитячій терапевтичній стоматології. Пломбування кореневих каналів в молочних і постійних зубах у дітей.	2
Всього годин		10

3. Тематичний план практичних (семінарських) занять

№ з.п.	Тема	Кількість годин
1.	Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету. Стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію Основні правила роботи в	2

	« чотири руки».	
2.	Топографічна анатомія тимчасових і постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів. Виготовлення фантомів.	2
3.	Фізіологія і патологія прорізування зубів. Терміни формування і резорбції коренів тимчасових і постійних зубів	2
4.	Основні правила і етапи препарування каріозних порожнин, елементи каріозної порожнини, необхідні для препарування інструменти.	2
5.	Препарування каріозних порожнин I та У класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів	2
6.	Препарування каріозних порожнин II, III, IV класу у тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів	2
7.	Класифікація пломбувальних матеріалів, їх властивості та покази до використання	2
8.	Пломбування каріозних порожнин I та V класів в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамою	2
9.	Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.	2
10.	Композиційні пломбувальні матеріали та компомери. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових та постійних зубах.	2
11.	Техніка пломбування каріозних порожнин III і IV класу у тимчасових та постійних зубах у дітей .Відновлення форми і кольору зуба, контактного пункту.	2
12.	Техніка інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів у тимчасових і постійних зубах із несформованими коренями Сучасний ендодонтичний інструментарій: види, призначення, вибір	2
13.	Пломбувальні матеріали для тимчасової та постійної obturaції кореневих каналів. Техніка пломбування кореневих каналів у тимчасових зубах	2
14.	Техніка пломбування кореневих каналів у постійних зубах на різних етапах їх розвитку. Поняття апексогенез і апексифікація	2
15.	Диференційований залік	2
Всього		30

4. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	Тема	К-ть годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь), номери тем: 1 – 14	28	Поточний на практичних заняттях
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять, теми: 1	22	Поточний на практичних

-6		заняттях
1. Сучасні концепції препарування каріозних порожнин (за Блеком, Лукомським, підготовка до профілактичного пломбування). Альтернативні методи видалення каріозно уражених тканин (хіміко-механічне препарування каріозних порожнини у дітей, ART-методика)	3	
2. Сучасні матричні системи і матрицетримачі. Техніка відновлення контактного пункту при пломбуванні зубів.	4	
3. Фінішна обробка пломб із різних пломбувальних матеріалів: вибір інструментів, аксесуарів, техніка виконання.	4	
4. Сучасні фотополімеризатори: види, призначення, контроль потужності лампи. Засоби захисту лікаря і пацієнта.	3	
5. Сучасні матеріали для постійної обтурації кореневих каналів у постійних зубах: кальцієвмісні, полімерні, склойономерні, цинкооксидевгенольні. Їх властивості, техніка застосування.	4	
6. Адгезивні системи різних поколінь та їх застосування в стоматології. Види, склад, властивості, техніка застосування.	4	
Всього годин	50	

5. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні, магістерські роботи) **не передбачені.**

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.</p> <p>Формами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»); б) індивідуальне усне опитування, співбесіда; в) розв'язання типових ситуаційних задач; г) ідентифікація збудників і переносників збудників паразитарних хвороб на фотографіях, макро- і мікропрепаратах; д) контроль практичних навичок; е) розв'язання типових задач з генетики і медичної генетики. <p>Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді екзамену (диф.заліку, заліку) (письмово, усно).</p> <p>Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік:</p>

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки). Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за **Таблицею 1.**

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121
4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недос-т атньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		
4,5	180	3,97	159	3,45	138		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом (диференційованим заліком))

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недост атньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту) заліку:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцінювання підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше **50 балів**).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі контрольної роботи. Тестування включає 40 тестових завдань закритої форми з вибором однієї правильної відповіді. Вага кожної правильної відповіді – 2 бали. Для кожного тестового завдання з вибором відповіді дано 4 варіанти відповідей, з яких тільки одна правильна. У разі наявності виправлення з неправильних на правильні відповіді, знімається 0,5 бал.
----------------------------	--

Практичні заняття	Модуль 1
-------------------	----------

Аудиторна робота			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
T1-4	сума	T5-8....	
Контрольна робота – 20		Контрольна робота – 20	
Тест – 10		Тест – 10	
Робота на парах – 5		Робота на парах – 5	
Реферат – 15		Реферат – 15	
	50		

Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести, перевірка ідентифікації мікропрепаратів, рефератів), результатів складання 2-х змістових модулів.
--	--

До заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму дисципліни, відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, не мають академічної заборгованості; опрацювали всі граматичні питання теоретичного курсу, виконали практичні завдання і отримали не менше за 72 бали за поточну навчальну діяльність (мають оцінку на кожному занятті з практичної підготовки і середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,0).

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт.

Недопустимо:

- пропуски та запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача);
- списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці):

1. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології / Хоменко Л.О. та спів. – К.: Книга-плюс, 2011. - 320с.
2. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології / Хоменко Л.А. та співавт. – К.: Книга-плюс, 2014. – 320 с.
3. Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Том 1. – Київ: Книга плюс, 2014. – 432 с.
4. Хоменко Л.О., Кисельникова Л.П., Смоляр Н.І., Чайковський Ю.Б., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В., Шматко В.І., Голубєва І.М., Кононович Є.Ф., Солонько Г.М. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку. – Київ: Книга плюс, 2013. – 864 с.
5. Терапевтична стоматологія. Фантомний курс / За редакцією проф. А.В. Борисенка. – Київ: Медицина, 2009. – 400 с.
6. Борисенко А.В., Сідельнікова Л.Ф., Антоненко М.Ю., Коленко Ю.Г., Шекера О.О. Практикум з терапевтично їстоматології (фантомний курс). Посібник. — Київ: Книга-плюс. — 2011. — 512 с.
7. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології Навч. посібник / Р.В. Казакова, М.А. Лучинський, М.Н.Воляк та ін. /за ред. Р.В.Казакової. - К.: Медицина, 2006. - 272 с.
8. Миколаєв А.І., Цепов Л.М. Фантомний курс терапевтичної стоматології. – М.: Мед-прес, 2015. – 432 с.

Допоміжна література:

1. Біденко Н.В. Склоіономерні матеріали та їх застосування в стоматології. - Київ, Книга плюс, 2003.-144с.
2. Борисенко А.В., Неспрядько В.П. Композиційні матеріали в терапевтичній та ортопедичній стоматології. Київ: Книга плюс, 2001. - 195с
3. Леманн К.М., Хельвіг Е. Основи терапевтичної та ортопедичної стоматології: (під ред. Абакарова С.І., Макєєва В.Ф., пер. з нім.), 1999.- 262с.
4. Хоменко Л.А., Біденко Н.В. Практична ендодонтія інструменти, матеріали та методи.-

Київ, Книга плюс, 2002.- 216с.

5. Даггал М.С. Лікування та реставрація молочних зубів (Ілюстр. посібник) / М.С.Даггал, М.Е.Дж. Керзон, С.А.Фейл, К.Дж.Тоумба, А.Дж.Робертсон; пер. з англ. під ред. проф. Т.Ф.Виноградової. – 2-е вид. – М. : МЕД Пресс інформ, 2009. – 160 с
6. Andlaw R.J., Rock W.P. A manual of pediatric dentistry. – Churchill Livingstone, 1996. – 250 p.
7. Curzon M.E.J., Roberts J.F., Kennedy D.B. Kennedy's pediatric operative dentistry. – Wright, 1996. – 198 p.
8. Ingle J.I., Bakland L.K. Endodontics. William&Wilkins, 2002. – 1004 p.
9. Studervant's art and science of operative dentistry / Ed. T.M.Roberson, H.O.Heymann, E.J.SWift. – Mosby, 2002.- 947 p.
10. Stanley J.N. Wheeler's dental anatomy, physiology, and occlusion / J.N. Stanley, M.M. Ash. – Saunder Elsevier. – 2010. – 401 p. 18.Fuller J.L. Schulein Concise Dental Anatomy and Morphology / J.L. Fuller, G.E. Denehy, M.T.Schulein. - University of Iowa, Publications Dept, 1999. – 218 p.